

Binnen de vaste commissie voor Financiën hebben enkele fracties de behoefte om over de brief van de minister van Buitenlandse Zaken t.g.v. bovenvermeld verdrag (Kamerstuk 33 638, nrs. 1-2), enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De voorzitter van de commissie,
Van Nieuwenhuizen-Wijbenga

De griffier van de commissie,
Berck

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de fractie van de PvdA hebben kennisgenomen van voorliggend belastingverdrag met Ethiopië, en hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de fractie van de PvdA merken op dat de Raad van State aandacht vraagt voor de positie van de BES-eilanden in het belastingverdrag. De Raad refereert aan een notitie van de staatssecretaris van Financiën van 1 februari 2011 (25 087, nr. 7), waarin hij aangeeft dat het goed denkbaar is «dat een (potentiele) verdragspartner gezien het bijzondere karakter van het fiscale stelsel van de BES-eilanden en de beperkte omvang van de economie van de BES-eilanden in het geheel niet bereid is met Nederland te onderhandelen over een regeling ter voorkoming van dubbele belasting ten aanzien van de BES-eilanden». Genoemde leden vragen de regering waarom de positie van de BES-eilanden niet overeenkomstig het verdrag met Ethiopië is opgenomen in het onlangs gesloten belastingverdrag met Duitsland? Was in het geval van Duitsland sprake van de bovenstaande door de staatssecretaris geschetste situatie? Welke overwegingen hebben bij het verdrag met Ethiopië de doorslag gegeven de BES-eilanden wel op te nemen?

De leden van de fractie van de PvdA constateren dat Ethiopië meerdere belastingverdragen heeft afgesloten, te weten Italië (2007), Roemenië (2003), Tunesië (2003), Israël (2004), Turkije (2005), Iran (2005), Frankrijk (2006), Tsjechië (2007), China (2009), India (2011) en het Verenigd Koninkrijk. Genoemde leden vragen of een overzicht kan worden gegeven van de belangrijkste overeenkomsten en verschillen tussen het verdrag met Nederland en de verdragen met voornoemde landen? Kan het kabinet haar stelling onderbouwen dat het verdrag met Nederland aansluit bij de verdragen die Ethiopië momenteel met andere landen sluit?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de fractie van de SP hebben kennisgenomen van het verdrag. Deze leden hebben hierover meerdere vragen.

Kan het kabinet aangeven welke soort bedrijfsactiviteiten voornamelijk worden ontwikkeld door het Nederlandse bedrijfsleven in Ethiopië, zo vragen deze leden. In hoeverre wordt de keuze voor een bedrijf om zich al dan niet in Ethiopië te vestigen, beïnvloedt door het verdrag? Kan tevens worden aangegeven welke soort bedrijfsactiviteiten worden ontwikkeld in Ethiopië door bedrijven uit andere landen? Welke bewijs kan het kabinet aanvoeren voor de bewering dat, als gevolg van het verdrag, de investeringen vanuit Nederland zullen toenemen? Kan het kabinet aangeven op welke wijze het verdrag voor het Nederlandse bedrijven positief zal uitwerken, buiten het feit dat dubbele heffing wordt tegengegaan?

Tracht Nederland misbruik van het verdrag tegen te gaan, zo vragen genoemde leden van de fractie van de SP. Zo ja, op welke wijze? Hoe verhoudt zich dat tot het feit dat geen antimisbruikbepalingen zijn opgenomen in het verdrag? Om welke reden kiest het kabinet ervoor in bepaalde verdragen wel, en in andere verdragen geen antimisbruikbepalingen op te nemen?

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet in te gaan op de tax holidays die Ethiopië biedt. Bestaan deze momenteel nog en is Ethiopië voornemens deze te beëindigen? Zo ja, wanneer? Heeft Nederland

getracht Ethiopië ertoe te bewegen deze tax holidays te beëindigen? Bestaat door de aanwezigheid van deze tax holidays het gevaar van dubbele niet-heffing?

De leden van de fractie van de SP lezen dat het Ethiopische verdragsbeleid erop gericht is om bronbelastingen vast te houden. In hoeverre is het kabinet de Ethiopische regering in dit opzicht tegemoet gekomen? Hoe verhoudt zich dat tot het feit dat de bronbelastingen, ook in vergelijking met de in de Kamerbrief inzake de uitvoering van de motie Braakhuis/Groot opgenomen tabel, relatief laag zijn? Om welke reden heeft Nederland niet ingezet op hogere tarieven bronbelastingen? Kan het kabinet bevestigen dat in vrijwel alle met ontwikkelingslanden afgesloten verdragen, een bronheffing van 10% op rente wordt aangehouden? Zo nee, welk tarief wordt dan gemiddeld overeengekomen met ontwikkelingslanden? Kan daarnaast worden bevestigd dat het overeengekomen tarief bronbelasting op dividenden, lager ligt dan het gemiddelde tarief dat wordt overeengekomen met ontwikkelingslanden? Indien neen, wat is dan het gemiddelde tarief dat wordt overeengekomen met ontwikkelingslanden? Welke wensen heeft Ethiopië in dit opzicht tijdens de onderhandelingen naar voren gebracht? Is daar vanaf geweken en zo ja, waarom? Ook vragen de leden van de fractie van de SP het kabinet waarom er een discrepantie is tussen de percentages voor dividenden die vanuit Nederland uitgekeerd worden, ten opzichte van de percentages voor dividenden die vanuit Ethiopië uitgekeerd worden.

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet of het verdrag maatgevend is voor de wijze waarop verdragen met ontwikkelingslanden worden herzien.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks

De leden van de fractie van GroenLinks hebben met verontrusting kennisgenomen van het belastingverdrag met Ethiopië en hebben een aantal vragen.

BES-eilanden

Voor het eerst valt het Caraïbisch deel van Nederland ook onder het verdrag. Bonaire, Sint Eustatius en Saba vallen sinds 10 oktober 2010 onder Nederland. In de tussentijd is al het verdrag met Duitsland vernieuwd, maar daarin zijn de BES-eilanden niet meegenomen. Waarom zijn deze eilanden bij Ethiopië wel meegenomen?

Waren de Ethiopische onderhandelaars op de hoogte van het feit dat op de BES-eilanden ingehouden winsten niet worden belast en dat uitgekeerde winsten maar met 5% belast worden?

Delen de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Financien de zorgen van de GroenLinks-fractie dat met een bronbelasting van 5% op interest en royalties onder het voorliggende belastingverdrag, ontwijkingsconstructies op de loer liggen?

Ook de Raad van State is uiterst kritisch over de positie van de BES-eilanden en concludeert dat de toelichtende nota vooral lijkt te zijn geschreven vanuit het perspectief van het in Europa gelegen deel van Nederland. De Raad mist aandacht voor de positie van de BES-eilanden. Gaan de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Financien deze tekortkoming in de toelichtende nota repareren?

De Raad van State merkt tevens op dat uit de toelichtende nota niet blijkt of er met de bestuurscolleges van de BES-eilanden bestuurlijk overleg is geweest over de inhoud van het verdrag. De leden van de fractie van

GroenLinks zouden graag bevestigd zien dat dit overleg heeft plaatsgevonden.

Anti-misbruik bepaling

Vanuit de overweging dat ontwijkingsconstructies op de loer liggen, zou het wenselijk zijn als in het verdrag tussen Ethiopië en Nederland een anti-misbruik bepaling was opgenomen. Dit is niet het geval. In andere recente verdragen zijn wel anti-misbruik bepalingen zijn opgenomen. Uitgebreide limitation-of-benefits zijn opgenomen bij verdragen met Japan, Hong Kong en Panama en een eenvoudigere main purpose test bij onder meer het Verenigd Koninkrijk, Zuid Afrika en de Verenigde Arabische Emiraten.

De leden van de fractie van GroenLinks ontvangen graag een toelichting op de vraag waarom ervoor gekozen is bij bovenstaande landen wel anti-misbruik bepalingen op te nemen en bij Ethiopië niet?

Aangegeven wordt als reden voor het ontbreken van een antimisbruikbepaling dat er een laag risico zou zijn op treaty shopping, omdat Ethiopië met andere landen verdragen afsluit met dezelfde bronheffing percentages. De leden van de fractie van GroenLinks vragen zich of dit argument wel opgaat. Immers blijft in het Ethiopië-Verenigd Koninkrijk verdrag de bronheffing op dividend 10% (versus 5% in het verdrag Ethiopië-Nederland).

Er zijn investeringen in Ethiopië uit het Verenigd Koninkrijk die via Nederland lopen, zoals Tullow Oil. Zonder Limitation-on-Benefits bepaling gaat de lagere bronheffing op dividend ook voor die investeringen gelden. De leden van de GroenLinks-fractie willen weten welke actie ondernomen wordt om dit voorkomen?

In het verdrag dat Ethiopië met het Verenigd Koninkrijk heeft gesloten is een zogenaamde «main purpose test» voor dividenden, interest en royalties opgenomen. Ingevolge deze main purpose test kunnen de verdragslanden besluiten de verlaging van de bronbelasting niet toe te kennen als de aangegane verhouding tussen twee entiteiten alleen is gecreëerd met het oogmerk om die verlaging te kunnen genieten. Met andere woorden, door middel van een main purpose bepaling kan gebruik van brievenbusvennootschappen voorkomen worden.

De leden van de GroenLinks-fractie vragen de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Financien of zij bereid alsnog een main purpose test op te nemen in het belastingverdrag met Ethiopië?

De percentages

Het valt de leden van de GroenLinks-fractie op dat de in het verdrag vastgestelde percentages erg laag zijn in vergelijking met de standaardpercentages, maar ook met de percentages die Ethiopië heeft vastgesteld in het verdrag met het Verenigd Koninkrijk.

De 5% bronbelasting geldt bij dividenden voor dividenden van deelnemingen, dus van dochter naar moeder binnen dezelfde multinationale onderneming. Voor portfoliodividenden, aan externe aandeelhouders die minder dan 10% van de aandelen bezitten, gelden hogere percentages. De leden van de GroenLinks-fractie vinden het opvallend dat de percentages verschillen voor dividenden die vanuit Nederland uitgekeerd worden en dividenden die vanuit Ethiopië uitgekeerd worden. Nederland mag in dat geval maximaal 15% bronbelasting heffen, Ethiopië slechts 10%. Deze asymmetrie in het voordeel van Nederland is gebruikelijk.

Kan de staatssecretaris toelichten waarom gekozen is voor deze asymmetrie in het voordeel van Nederland?

Hoe zijn deze lage percentages te rijmen met de aangenomen motie Groot/Braakhuis (Kamerstuk 25 087 nr. 20) van 28 juni 2011, die de regering verzocht om bij het afsluiten van verdragen met ontwikkelingslanden deze landen de ruimte te geven om bronbelastingen te blijven heffen?